

leert de Bijbel een

PLATTE AARDE? (2)

20 oktober 2022
Rotterdam

terugblik... (op eerste avond)

- aanleiding tot de titel van deze serie:
  - bewering van zowel bijbelcritici als van bijbelgelovigen...
- onderwerp serie: het Bijbels wereldbeeld

terugblik... (op eerste avond)

- aanleiding tot de titel van deze serie:
  - bewering van zowel bijbelcritici als van bijbelgelovigen...
- onderwerp serie: het Bijbels wereldbeeld
- de eerste avond: wat is "de aarde"?
  - de aarde = het land, het droge
  - de einden der aarde = de kuststrook
  - het rond der aarde = de aarde is rond
  - de vier hoeken der aarde = de vier windhoeken
  - de aarde staat vast $\Leftrightarrow$ de aarde beeft
  - de aarde is (in de Bijbel) geen hemellichaam
    - de hemel is boven (niet: onder) de aarde

¹ In begin schiep God de hemelen en de aarde.

niet: het begin - maar onbepaald

- *hier beginnen tijd en ruimte*

בראשית	ברא	אלהים	את	השמים	ואת	הארץ
in-begin	hij-schept	Elohim	»	de-hemelen	en»	de-aarde
in-den-beginne	schiep	God	-	de-hemel	en	de-aarde

¹ In begin schiep God de hemelen en de aarde.

inleiding en opschrift boven Genesis 1:

- *GOD is de Creator van dit alles*
- *hoe Hij dat gedaan heeft, zie het vervolg*

בראשית   ברא   אלהים   את   השמים   ואת   הארץ
in-begin   hij-schept   Elohim   »   de-hemelen   en»   de-aarde
in-den-beginne   schiep   God   -   de-hemel   en   de-aarde

2 En de aarde was chaos en leegte
 en duisternis was
 over het aangezicht van de afgrond...

niet perse 'plus' maar ook 'namelijk'

תהום	על - פני	והשך	ובהו	היתה תהו	והארץ
waterdiepte	oppervlakte-van	over	en-duisternis	en-leegstand	chaos
de-vloed	op	lag	en-duisternis	en-ledig	woest
				was	nu-de-aarde

המים	על - פני	מרחפת	אלהים	ורוח
de-wateren	oppervlakte-van	over	vibrerende	Elohim
de-wateren	-	over	zweefde	Gods
				en-de-Geest

2 En de aarde was chaos en leegte
 en duisternis was
 over het aangezicht van de afgrond...

*soms in de zin van 'werd'
 maar (lang) niet altijd (Gen.29:17)*

תהום	על - פני	והשך	ובהו	היתה תהו	והארץ
waterdiepte	oppervlakte-van	over	en-duisternis	en-leegstand	chaos
de-vloed	op	lag	en-duisternis	en-ledig	woest
				was	nu-de-aarde

המים	על - פני	מרחפת	אלהים	ורוח
de-wateren	oppervlakte-van	over	vibrerende	Elohim
de-wateren	-	over	zweefde	Gods
				en-de-Geest

2 En de aarde was chaos en leegte
en duisternis was
over het aangezicht van de afgrond...

God scheidt ook de duisternis en
het kwade (Jesaja 45:7)!

- "de slang"; Gen.3:1; Job 26:13

והארץ	היתה	תהו	ובהו	והשך	על - פני	תהום
en-de-aarde	zij-is	chaos	en-leegstand	en-duisternis	over	waterdiepte
nu-de-aarde	was	woest	en-ledig	en-duisternis	op	de-vloed

ורוח	אלהים	מרחפת	על - פני	המים
en-geest-van	Elohim	vibrerende	over	de-wateren
en-de-Geest	Gods	zweefde	- over	de-wateren

2 En de aarde was chaos en leegte
en duisternis was
over het aangezicht van de afgrond...

Hebr. te-hom

- Gr. abyssos > de onderwereld

והארץ	היתה	תהו	ובהו	והשך	על - פני	תהום
en-de-aarde	zij-is	chaos	en-leegstand	en-duisternis	over	waterdiepte
nu-de-aarde	was	woest	en-ledig	en-duisternis	op	de-vloed

ורוח	אלהים	מרחפת	על - פני	המים
en-geest-van	Elohim	vibrerende	over	de-wateren
en-de-Geest	Gods	zweefde	- over	de-wateren

² ... en de geest van God zweefde over het aangezicht van de wateren.

Hebr. roe'ach = wind, adem

תהום	על - פני	והשך	ובהו	היתה תהו	והארץ
waterdiepte	oppervlakte-van	over	en-duisternis	en-leegstand	chaos
de-vloed	op	lag	en-duisternis	en-ledig	woest
				was	nu-de-aarde

המים	על - פני	מרחפת	אלהים	ורוח
de-wateren	oppervlakte-van	over	vibrerende	Elohim
de-wateren	-	over	zweefde	Gods
				en-de-Geest

² ... en de geest van God zweefde over het aangezicht van de wateren.

die de aarde bedekten (1:9)

והארץ	היתה	תהו	ובהו	וחשך	על - פני	תהום
en-de-aarde	zij-is	chaos	en-leegstand	en-duisternis	over	waterdiepte
nu-de-aarde	was	woest	en-ledig	en-duisternis	op	de-vloed

ורוח	אלהים	מרחפת	על - פני	המים
en-geest-van	Elohim	vibrerende	over	de-wateren
en-de-Geest	Gods	zweefde	- over	de-wateren

³ En God zei: er zij licht.
En er was licht.

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור
licht en-hij-is licht |hij-is Elohim en-hij-zegt
licht en-er-was licht er-zij God en-zeide

4 En God zag dat het licht goed was
 en God maakte scheiding
 tussen het licht
 en tussen de duisernis.

= Hij onderscheidde
 = verschil maken door benoeming

וירא אלהים את-האור כי טוב
 goed dat het-licht » Elohim en-hij-ziet
 was-goed dat het-licht - God en-zag

ויבדל אלהים בין האור ובין החשך
 de-duisternis en-tussen het-licht tussen Elohim en-hij-scheidt
 de-duisternis en het-licht tussen God en-maakte-scheiding

5 En God noemde het licht dag
en de duisternis noemde Hij nacht...

= daglicht, zonlicht

- een dag duurt (gemiddeld) 12 uren;
Joh.11:9

ויקרא	אלהים	לאור	יום	ולחשך	קרא	לילה
en-hij-roept	Elohim	tot-het-licht	dag	en-tot-de-duisternis	hij-roept	nacht
en-noemde	God	het-licht	dag	en-de-duisternis	Hij-noemde	nacht

ויהי	ערב	ויהי	בקר	יום	אחד
en-hij-is	avond	en-hij-is	ochtend	één dag	de-eerste dag
toen-het-was-geweest	avond	en-het-was-geweest	morgen	dag	de-eerste dag

5 En God noemde het licht dag
 en de duisternis noemde Hij nacht.
 En het was avond en het was morgen:
 dag één.

*daglicht, zonsondergang, zonsopgang:
 hoe???*

ויקרא	אלהים	לאור	יום	ולחשך	קרא	לילה
en-hij-roept	Elohim	tot-het-licht	dag	en-tot-de-duisternis	hij-roept	nacht
en-noemde	God	het-licht	dag	en-de-duisternis	Hij-noemde	nacht

ויהי	ערב	ויהי	בקר	יום	אחד
en-hij-is	avond	en-hij-is	ochtend	één dag	de-eerste dag
toen-het-was-geweest	avond	en-het-was-geweest	morgen	dag	de-eerste dag

God heeft 2x zijn scheppingswoorden gesproken:

1. bij de schepping (waar geen mens bij was)
2. bij de openbaring van zijn scheppingswoorden (Genesis 1) aan de mens:
de openbaring van Genesis 1 vond in zes dagen plaats

God heeft 2x zijn scheppingswoorden gesproken:

1. bij de schepping (waar geen mens bij was)
2. bij de openbaring van zijn scheppingswoorden (Genesis 1) aan de mens:
de openbaring van Genesis 1 vond in zes dagen plaats

"de zeven dagen" zijn de dagen waarin de schepping aan de mens werd bekend gemaakt:

- daarom klonken overdag de scheppingswoorden - in de nacht rust de mens (niet God)!
- de dagen zijn letterlijke dagen;
- hoelang God over de schepping zelf heeft gedaan, vermeldt Genesis 1 niet

6 En God zei:
er zij een uitspansel
in het midden van de wateren
en dat make scheiding
tussen wateren en wateren.

Hebr. RAQIA

- afgeleid van werkwoord voor 'pletten'
> dun, ijl, uitgestrekt >

המים	בתוך	רקיע	אלהים יהי	ויאמר
de-wateren	in-midden-van	atmosfeer	'hij-is Elohim	en-'hij-zegt
de-wateren	in-het-midden-van	een-uitspansel	daar-zij God	en-zeide

Hij spant de hemel uit
als een tentkleed (SV: gordijn)..

Psalm 104:2

Hij breidt de hemel uit als een doek
en spant hem uit als een tent
waarin men woont.

Jesaja 40:22

Hij spant de hemel uit
als een tentkleed (SV: gordijn)..
Psalm 104:2

Hij breidt de hemel uit als een doek
en spant hem uit als een tent
waarin men woont.
Jesaja 40:22

er wordt een ruimte gecreëerd
(uitgerekt, uitgespannen):

6 En God zei:
er zij een uitspansel
in het midden van de wateren ...

zoals God ook de tabernakel
als uitgespannen tent in het
midden plaatste; Num.2:1, 17

ook de Boom van het leven
was in het midden van de hof
gepositioneerd; Gen.2:9

המים	בתוך	רקיע	יהי	אלהים	ויאמר
de-wateren	in-midden-van	atmosfeer	'hij-is	Elohim	en-'hij-zegt
de-wateren	in-het-midden-van	een-uitspansel	daar-zij	God	en-zeide

6 En God zei:
 er zij een uitspansel
 in het midden van de wateren
 en dat make scheiding
 tussen wateren en wateren.

המים	בתוך	רקיע	יהי	אלהים	ויאמר
de-wateren	in-midden-van	atmosfeer	¹ hij-is	Elohim	en- ¹ hij-zegt
de-wateren	in-het-midden-van	een-uitspansel	daar-zij	God	en-zeide

למים	מים	בין	מבדיל	ויהי
tot-wateren	wateren	tussen	scheidende	en- ¹ hij-is
en-wateren	wateren	tussen	scheiding	en-dit-make

7 En God maakte het uitspansel
 en Hij scheidde tussen de wateren
 die van onder het uitspansel zijn
 en tussen de wateren
 die van boven het uitspansel zijn.
 En het was alzo.

*onder het uitspansel
 tussen de wateren
 boven het uitspansel >*

ויעש אלהים את-הרקיע ויבדל בין המים אשר
 die de-wateren tussen en-hij-scheidt de-atmosfeer » Elohim en-hij-maakt
 die-waren de-wateren - en-Hij-scheidde het-uitspansel - God en-maakte

מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי כן-
 zo en-hij-is tot^{de}-atmosfeer boven die de-wateren entussen tot^{de}-atmosfeer vanafonder
 alzo en-het-was het-uitspansel boven die-waren de-wateren van het-uitspansel onder

**DAG TWEE:
"HET UITSPANSEL IN HET MIDDEN DER WATEREN"**

⁸ En God noemde het uitspansel hemelen.
 En het was avond
 en het was morgen:
 [de] tweede dag.

Hebr. SJAMAYIM

- *meervoud > tweevoud >*

ויקרא	אלהים	לרקיע	שמים
en ¹ hij-roept	Elohim	tot ^{de} -atmosfeer	hemelen
en-noemde	God	het-uitspansel	hemel

ויהי	ערב	ויהי	בקר	יום	שני
en ¹ hij-is	avond	en ¹ hij-is	ochtend	tweede	dag
toen-het-was-geweest	avond	en-het-was-geweest	morgen	de-tweede	dag

Paulus spreekt over "de derde hemel"
2Korinthe 12:2

6x spreekt de Schrift over "de hemel(en) der hemelen"

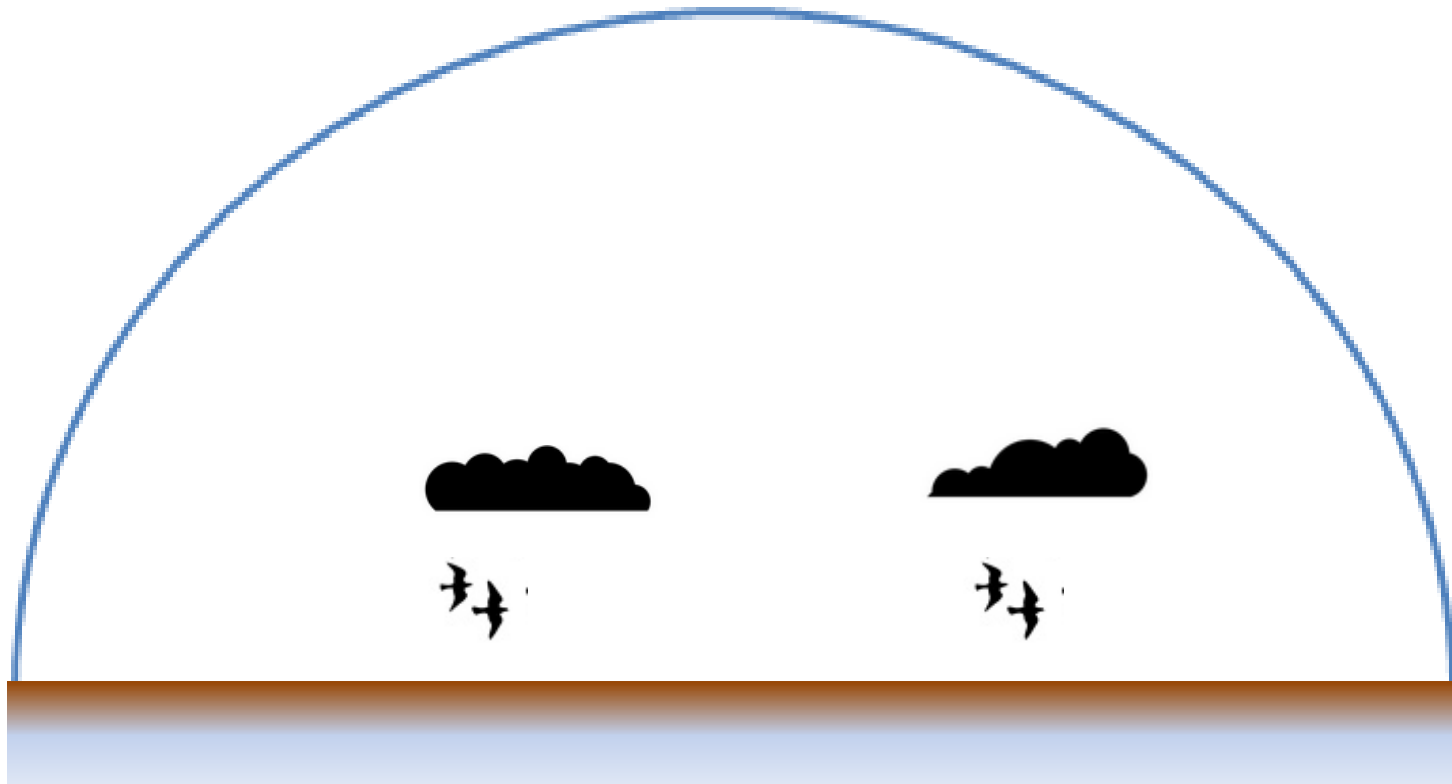
(o.a. Deut.10:14; 1Kon.8:27; Ps.68:3)

Als de hoogste hemel, "de derde hemel" is, dan rekent de reeks kennelijk van onderaf.

eerste hemel: atmosfeer

"vogelen des hemels"

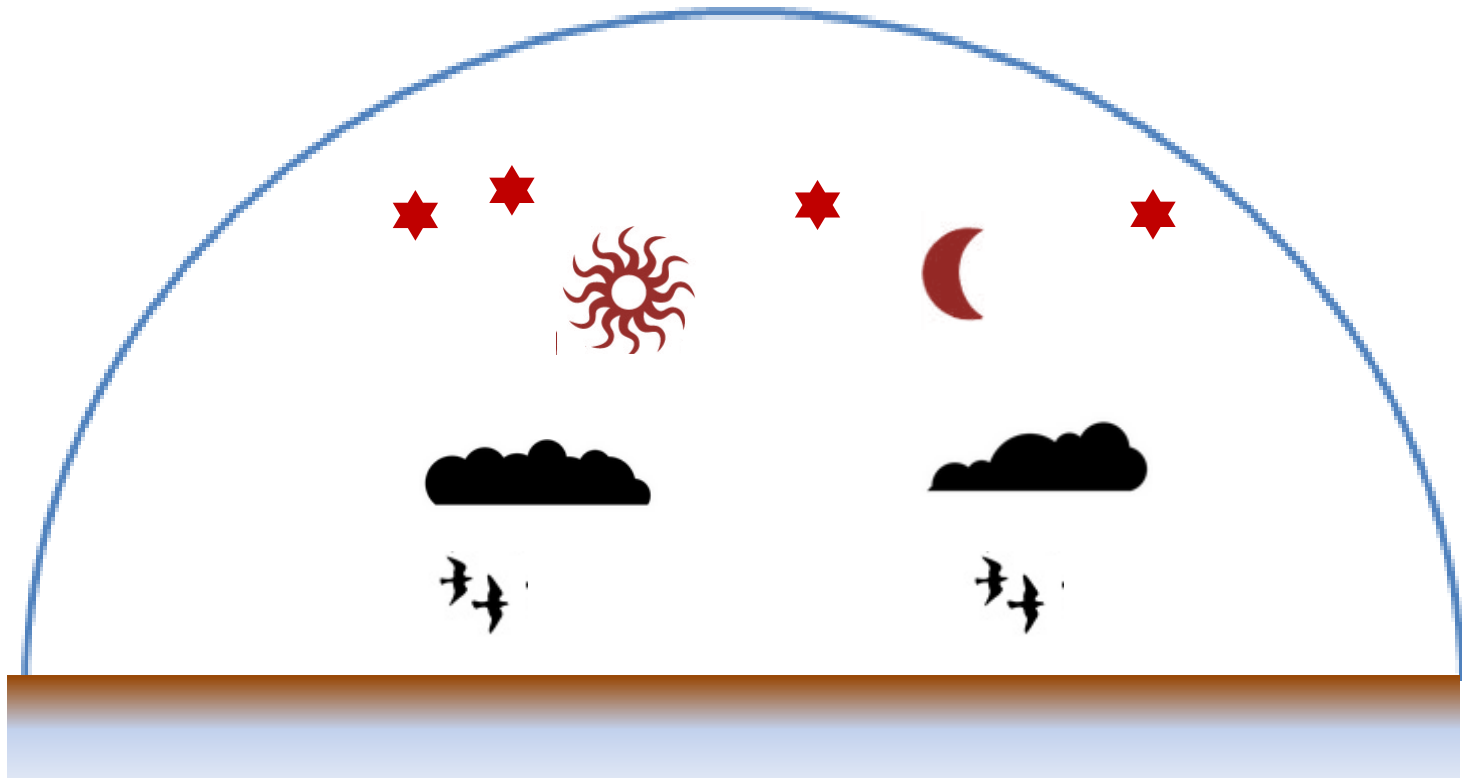
"wolken des hemels"

tweede hemel: sterrenhemel

"sterren des hemels"

IN het uitspansel (Gen.1:14,18)

"derde hemel": "hemel(en) der hemelen"

vergl. "het heilige der heiligen"

